

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ 31 ชั่วโมงขึ้นไป
หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม จำนวน 35 ชั่วโมง

1. ชื่อโครงการ หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม

2. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน สำนักงาน กศน.ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

2.ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ข้อที่2.2 พัฒนาหลักสูตรอาชีพระยะสั้นที่เน้น New skill Up skill และ Re skill ที่สอดคล้องกับบริบท พื้นที่ ความต้องการและความหลากหลายของกลุ่มเป้าหมายเช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ความต้องการของตลาดแรงงาน และกลุ่ม อาชีพใหม่ที่รองรับ DisruptiveTechnology ข้อที่ 2.4 ยกกระดับผลิตภัณฑ์ สินค้า บริการจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่เน้น “ส่งเสริมความรู้ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนา สุวีสาหกิจชุมชน ตลอดจนเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์และช่องทางการจำหน่าย

สอดคล้องกับประกันคุณภาพ ตามมาตรฐานการศึกษาต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนผู้รับบริการ ประเด็นพิจารณาที่

- 1.1 ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องมีความรู้ความสามารถและหรือทักษะและหรือคุณธรรมเป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร
- 1.2 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้หรือประยุกต์ใช้บนฐานค่านิยมของสังคม
- 1.3 ผู้จบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องที่นำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

3. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจ ชุมชน โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทัวถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ การทำผ้ามัดย้อม เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ประชาชน คนไทยจะหันมาทำเป็นรายได้เสริม เป็นอาชีพอิสระในการ ทำมาหากินและสร้างรายได้ให้กับตนเอง

กศน.อำเภอราชสาส์น ได้ตระหนักถึงการส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การคุ้มครองดูแลพิทักษ์สิทธิ ประโยชน์ของแม่บ้านและสตรีและประชาชนที่สนใจให้มีโอกาสเข้าถึงบริการทางสังคม จึงได้ดำเนินการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง โดยการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มสตรีและ ประชาชนที่สนใจขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง หนึ่งในการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมในการทำอาชีพเสริม เพื่อเป็นการใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณค่า สร้างความรักความสามัคคี ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยส่งเสริมการฝึกอาชีพ ให้กับประชาชน

4. วัตถุประสงค์

1. มีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้
2. รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นและเกิดการรวมตัวกัน
3. มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายภายในครัวเรือน

5. เป้าหมายการดำเนินงาน

เชิงปริมาณ

ประชาชนพื้นที่ตำบลบางคา จำนวน 12 คน

เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 80 ผู้เรียนมีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้

6. วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบ ประมาณ
<p>1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> -ประโยชน์และความสำคัญของผ้า มัดย้อม -การเตรียมวัสดุอุปกรณ์การทำผ้ามัดย้อม -การออกแบบลวดลายในการทัดย้อม -มัดย้อมผ้าคลุมไหล่ -มัดย้อมผ้าเช็ดหน้า -มัดย้อมเสื่อ -การออกแบบบรรจุภัณฑ์ - การสร้างเพจขายสินค้า -การเพิ่มมูลค่า <p>3. การวัดผลประเมินผลผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักสูตร</p>	<p>1. มีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้</p> <p>2. รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นและเกิดการรวมตัวกัน</p> <p>3. มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายภายในครัวเรือน</p>	<p>ประชาชนทั่วไปตำบลบางคา</p>	<p>ประชาชนตำบลบางคาจำนวน 12 คน</p>	<p>ที่ทำการชุมชน หมู่ 3 ตำบลบางคา อำเภอราชสาส์น</p>	<p>10-16 ม.ค.65</p>	<p>8,100 บาท</p>
<p>2. ดำเนินงาน นิเทศติดตาม ประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินความพึงพอใจการจัดโครงการ 	<p>1. เพื่อให้มีการกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นไปตามแผนและนำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนางาน</p>	<p>1. จัดเก็บเอกสาร</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบรายงานผลการจัดวิชาชีพ - บัญชีลงเวลาของผู้เรียน/วิทยากร - แบบประเมินและรายงานการจบ 	<p>ครู กศน.ตำบล</p>	<p>ตำบลบางคา</p>	<p>10-16 ม.ค.65</p>	

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
		หลักสูตร				
3. สรุปผลการดำเนินงาน	3. เพื่อให้สามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เพื่อสร้างงานสร้างรายได้ ลดรายจ่ายให้กับคนในครอบครัว	- ผู้รับผิดชอบสรุปและรายงานผลการดำเนินงานเสนอ กศน.อำเภอราชสาส์น	กศน.อำเภอราชสาส์น	อำเภอราชสาส์น	ม.ค. 65	

7. งบประมาณ

โดยเบิกจากเงินงบประมาณปี พ.ศ. 2565 แผนงาน : ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน งบรายจ่ายอื่น โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 2000235052700023 แหล่งของเงิน 6511500 เป็นเงิน 8,100 บาท (แปดพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน -) โดยรายละเอียด ดังนี้

1. ค่าวิทยากร ชั่วโมงละ 200 บาท จำนวน 35 ชั่วโมง	เป็นเงิน 7,000 บาท
2. ค่าวัสดุ	เป็นเงิน 1,100 บาท
1. ผ้าคลุมไหล่ จำนวน 12 ผืนๆละ 65 บาท	เป็นเงิน 780 บาท
2. ผ้าเช็ดหน้า จำนวน 12 ผืนๆละ 25 บาท	เป็นเงิน 300 บาท
3. เชือกฟาง จำนวน 1 ม้วนๆละ 20 บาท	เป็นเงิน 20 บาท

เป็นเงินทั้งสิ้น 1,100 บาท (หนึ่งพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน)

8. แผนการเบิกจ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	รวม งบประมาณ (บาท)	แผนการเบิกจ่ายงบประมาณ			
		ไตรมาส 1 (ต.ค.64 -ธ.ค.64)	ไตรมาส 2 (ม.ค. 65 -มี.ค.65)	ไตรมาส 3 (เม.ย.65-มิ.ย.65)	ไตรมาส 4 (ก.ค.65-ก.ย.65)
โครงการฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ 31 ชั่วโมงขึ้นไป หลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม	8,100	-	10-16 ม.ค.2565 8,100 บาท	-	-

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางเกษติยา สมแพง	ครู กศน.ตำบลบางคา
นางสาวจิตลดา ละอองแก้ว	ครู อาสาสมัครฯ

10. เครือข่ายการดำเนินงาน

- ผู้นำชุมชนตำบลบางคา

11. ความสัมพันธ์กับโครงการที่เกี่ยวข้อง

- โครงการการศึกษาต่อเนื่อง

12. ผลลัพธ์ (Outcome)

- ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม ส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนโดยรวม

13. ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (outputs)

1. ร้อยละ 80 ผู้เรียนมีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้
2. เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้และทักษะไปใช้เป็นช่องทางประกอบอาชีพและนำไปใช้ใน
ชีวิตประจำวันได้

3. ร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป

4. ผู้จบหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปใช้จนเห็นเป็นประจักษ์หรือตัวอย่างที่ดี

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (outcomes)

ร้อยละ 80 ผู้เรียนมีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

1. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้/การรับรู้/การมีส่วนร่วม

2. การสังเกตการณ์เรียนรู้จากการปฏิบัติ

3. ชิ้นงาน

ลงชื่อ..... ผู้เสนอโครงการ

(นางสาวเกศติยา สมแพง)

ครู กศน.ตำบลบางคา

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบโครงการ

(นางสาวเกศติยา สมแพง)

หัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นายรัชชสิทธิ์ มนตรี)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอราชสาส์น

ได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา กศน.อำเภอราชสาส์น เรียบร้อยแล้ว

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการสถานศึกษา

(นายดำรัส พุทธรักษา)

หลักสูตรวิชา การทำผ้ามัดย้อม

1. ชื่อหลักสูตร การทำผ้ามัดย้อม

2. ระยะเวลาเรียน 35 ชั่วโมง
2.1 ภาคทฤษฎี 5 ชั่วโมง
2.2 ภาคปฏิบัติ 30 ชั่วโมง

3. เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงและเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงานทำอย่างยั่งยืน มีความสามารถเชิงการแข่งขันทั้งในระดับภูมิภาค อาเซียนและระดับสากล ซึ่งจะเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนและประเทศชาติ การทำผ้ามัดย้อม เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่ประชาชนคนไทยจะหันมาทำเป็นรายได้เสริม เป็นอาชีพอิสระในการ ทำมาหากินและสร้างรายได้ให้กับตนเอง

กศน.อำเภอราชสาส์น ได้ตระหนักถึงการส่งเสริมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต การคุ้มครองดูแลพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของแม่บ้านและสตรีและประชาชนที่สนใจให้มีโอกาสเข้าถึงบริการทางสังคม จึงได้ดำเนินการจัดการศึกษาต่อเนื่อง โดยการเสริมสร้างทักษะด้านอาชีพให้แก่กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มสตรีและ ประชาชนที่สนใจขึ้น เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมในการทำอาชีพเสริม เพื่อเป็นการใช้เวลา ว่างให้เป็นประโยชน์ มีคุณค่า สร้างความรักความสามัคคี ลดค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยส่งเสริมการฝึกอาชีพ ให้กับประชาชน

4. วัตถุประสงค์

1. มีทักษะความรู้ในเรื่องการประกอบอาชีพ และสามารถเลือกเป็นอาชีพเสริมได้
2. รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสามารถสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นและเกิดการรวมตัวกัน
3. มีอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ลดรายจ่ายภายในครัวเรือน

5. เนื้อหา

1. ประโยชน์และ ความสำคัญของผ้า มัดย้อม
2. การทำผ้ามัดย้อม
  - การออกแบบลวดลาย
  - มัดย้อมผ้าคลุมไหล่
  - มัดย้อมผ้าเช็ดหน้า
  - มัดย้อมเสื่อ
3. การบรรจุภัณฑ์และการเพิ่มมูลค่า
4. การสร้างเพจขายสินค้า

6. กลุ่มเป้าหมาย ประชาชนในพื้นที่ ตำบลบางคา

จำนวน 12 คน

7. การนำหลักสูตรไปใช้   การอบรม   ชั้นเรียน   ค่าย   ศึกษาดูงาน
 อื่นๆ (ระบุ).....
8. ผู้เสนอ/ผู้จัดทำหลักสูตร   นางสาวเกษติยา สมแพง
9. ผู้ตรวจเนื้อหา   -
10. พัฒนาจากหลักสูตร (อ้างอิง

โครงสร้างหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม
จำนวน 35 ชั่วโมง

หัวเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ระยะเวลา (ช.ม.)		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้	ประเมินผล
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
1. ประโยชน์และความสำคัญของผ้ามัดย้อม	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวทางในการประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว 2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำผ้ามัดย้อม	1. ความสำคัญและความจำเป็นในการประกอบอาชีพการทำผ้ามัดย้อม	3	2	1. วิทยากรบรรยายให้ความรู้เรื่อง ความสำคัญและประโยชน์ของผ้า มัดย้อม 2. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบการทำผ้ามัดย้อม	- ใบความรู้ - คู่มือ	- การสังเกต - การมีส่วนร่วม - การปฏิบัติ - แบบประเมินความพึงพอใจ
2. การทำผ้ามัดย้อม	1. ผู้เรียนบอกวิธีการจัดเตรียม สถานที่ในการ ทำผ้ามัดย้อมได้ถูกต้อง 2. ผู้เรียนบอกขั้นตอนการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และ เครื่องมือที่ใช้ในการทำผ้ามัดย้อมได้ถูกต้อง 3. ผู้เรียนบอกขั้นตอนการทำผ้ามัดย้อมได้ถูกต้อง	1. การจัดเตรียม สถานที่ 2. จัดเตรียม อุปกรณ์ 3. ขั้นตอนการทำ ผ้า มัดย้อม 3.1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับผ้าที่ใช้ในการย้อม 3.2 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสีที่ นำมาใช้ 3.3 ขั้นตอนการ ผีก ทักชะการทำ ผ้ามัด ย้อม 3.4 หลักการมัด รูปแบบต่างๆ 3.5 วิธีการดูแล รักษาหลังการ ย้อม 4. ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ จาก ผ้ามัดย้อม	1	24	1. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการ จัดเตรียม สถานที่ในการทำ ผ้ามัด ย้อม 2. วิทยากรอธิบาย ขั้นตอนและการ เตรียมวัสดุ อุปกรณ์การมัด ย้อม 3. วิทยากรอธิบาย ขั้นตอนการทำผ้า มัดย้อม 3.1 วิทยากร อธิบายหลักการ เลือก ผ้ามัดย้อม ในการออกแบบ โดยยึด หลักการ พิจารณาตาม ความ เหมาะสม ของโอกาส พิจารณาผ้า และ พื้นผิวของผ้า	- ใบความรู้ - คู่มือ	- การสังเกต - การมีส่วนร่วม - การปฏิบัติ - แบบประเมินความพึงพอใจ

โครงสร้างหลักสูตรการทำผ้ามัดย้อม

จำนวน 35 ชั่วโมง

หัวเรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	ระยะเวลา (ช.ม.)		กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์/ แหล่งเรียนรู้	ประเมินผล
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ			
					3.2วิทยากรอธิบายเกี่ยวกับพื้นฐาน และประเภทของสีตามวงจรสี พร้อมให้ผู้เรียนได้ดูภาพการ ออกแบบผ้าที่มีสีแตกต่างกัน 3.3 สาธิต และฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดทักษะจนเข้าใจเทคนิคและวิธีการการทำผ้ามัดย้อม 3.4วิทยากรสาธิตหลักการมัดรูปแบบต่างๆ 3.5วิทยากรบรรยายการดูแลรักษา หลังการย้อม	-ใบความรู้ -คู่มือ	-การสังเกต -การมีส่วนร่วม -การปฏิบัติ -แบบประเมินความพึงพอใจ
3.การเพิ่มมูลค่า	1.ผู้เรียนบอกวิธีการเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ได้	1.ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ใหม่จากผ้ามัดย้อม	2	3	1.วิทยากรอธิบายการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่จากผ้ามัดย้อมยกตัวอย่าง	-ใบความรู้เกี่ยวกับการบรรจุภัณฑ์ -การออกแบบโลโก้ -การสร้างเพจขายสินค้า	-การสังเกต -การมีส่วนร่วม -การปฏิบัติ -แบบประเมินความพึงพอใจ

(ลงชื่อ)..... ผู้เสนอหลักสูตร
(นางสาวเกษติยา สมแพง)
ครู กศน.ตำบล

(ลงชื่อ)..... ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายรัชชสิทธิ์ มนต์รี)
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอรราชสาส์น